Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

**TER ONDERTEKENING**

**Nota actief openbaar**
Ja

**Onze referentie**
2026-0000617991

**Datum**
13 november 2026

**Opgesteld door**
[redacted]

**Samengewerkt met**
DGDOO en Huis voor klokkenluiders

**Bijlage(n)**
3

Aan De minister van BZK
Van pSG

# nota

Zbo-evaluatie Huis voor klokkenluiders

## Aanleiding
Op grond van de Kaderwet zbo's is een zbo-evaluatie uitgevoerd bij het Huis voor klokkenluiders (hierna Huis). De Kaderwet stelt dat het verslag van bevindingen aan beide Kamers der Staten-Generaal wordt gezonden door de minister.

## Geadviseerd besluit
Ondertekening van bijgevoegde brieven en verzending voor het commissiedebat Klokkenluiders van 26 november a.s.

## Kern
Onderzoeksbureau KWINK heeft de afgelopen maanden onderzoek verricht naar het functioneren van het Huis. In bijgevoegde aanbiedingsbrieven geeft u uw reactie op de bevindingen en de aanbevelingen, waarbij u de conclusies en aanbevelingen onderschrijft. Tevens geeft u aan op welke wijze u met de aanbevelingen zult omgaan. Aangezien de meeste aanbevelingen betrekking hebben op het Huis, is die reactie opgesteld in samenspraak met het bestuur van het Huis.

## Toelichting
De evaluatie betreft de eerste formele zbo-evaluatie op grond van de Kaderwet zbo's en gaat in op de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de taakuitvoering door het Huis, de governance, de opvolging van de aanbevelingen uit de wetsevaluatie Huis voor klokkenluiders waarbij ook is ingegaan op het functioneren van het Huis en op de toekomstbestendigheid.

KWINK constateert op een aantal gebieden positieve ontwikkelingen, zoals op het gebied van de doelmatigheid, de governance, de opvolging van aanbevelingen uit de hiervoor genoemde wetsevaluatie en op het gebied van maatregelen van het Huis gericht op kwaliteitsborging van de wettelijke taken. Daarentegen constateren de onderzoekers ook een aantal negatieve punten/verbeterpunten. De belangrijkste constatering betreft de lange wacht- en doorlooptijden van de afdelingen advies en onderzoek, die door KWINK als maatschappelijk onwenselijk worden beoordeeld. Die conclusie onderstreept u in de brief en om die reden is hiervoor vanuit de beleidsverantwoordelijke en de eigenaar de afgelopen periode veelvuldig aandacht gevraagd en is dit jaar besloten om in te stemmen met uitbreiding van de personele capaciteit bij het Huis met 9 fte ter versterking van het primaire proces en de bedrijfsvoering. Geconstateerd is namelijk dat de toename van het aantal adviesverzoekers en onderzoeksverzoekers een

structureel karakter lijkt te hebben en zich ook in de komende jaren lijkt door te zetten en dat de verzoeken zijn toegenomen in complexiteit. Tevens is met het Huis besproken of aanvullende maatregelen kunnen bijdragen aan het verminderen van de onjuiste instroom van adviesverzoekers die ca. 43% bedraagt, doordat er geen sprake is van een werkrelatie (28%), dan wel omdat er sprake is van een individueel arbeidsconflict (15%). Voor beide gevallen geldt dat deze niet onder de werking van de Wbk vallen.
Uit de enquêtes die zijn uitgevoerd blijkt daarnaast dat een deel van de afnemers de kwaliteit van de taakuitvoering negatief beoordeeld. Daarentegen staat een even grote groep die aangeeft de kwaliteit als positief te ervaren en geldt bovendien dat het oordeel van de afnemers lijkt af te hangen van het besluit van het Huis om een verzoek niet in behandeling te nemen.

*Politieke context*
Het onderwerp klokkenluiders heeft grote belangstelling van de Kamer, vanwege het maatschappelijk belang, de gevoeligheden op dit terrein en de zorgen over het functioneren van het Huis in het verleden.

*Communicatie*
Eerder dit jaar was er in het NRC aandacht over het functioneren van het Huis n.a.v. het vertrek van een voormalig bestuurder.

**Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden**
N.v.t.

*Motivering*
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

**Bijlagen**

| Volgnummer | Naam | Informatie |
|---|---|---|
| 1 | Aanbiedingsbrief aan Tweede Kamer | |
| 2 | Aanbiedingsbrief aan Eerste Kamer | |
| 3 | Evaluatierapport Huis voor klokkenluiders van KWINK | |